

Rapport for Nasjonalt nettverk for antidopingarbeid i perioden september 2005 - desember 2006

1. Innledning

NIF hadde tidligere et uformalt kontaktutvalg hvor flere operative organer møttes for å diskutere hvordan man kunne koordinere arbeidet med å bekjempe doping i samfunnet. Dette kontaktutvalget ble formalisert av staten i 1996. Siden ble utvalget erstattet av et tverrdepartementalt utvalg.

Antidoping Norge så behov for et forum hvor de operative organer involvert i antidopingarbeidet kunne diskutere antidopingrelaterte temaer, og tok derfor i september 2005 initiativ til å etablere et nasjonalt nettverk for antidopingarbeid. Hensikten med nettverket er å samordne antidopingarbeidet, herunder tiltak som iverksettes. Nettverket har bestått av representanter fra Forsvarsstaben, Toll- og avgiftsdirektoratet, Sosial- og helsedirektoratet, Undervisningsdirektoratet, Justis- og politidepartementet V/ Kriminalomsorgens sentrale forvaltning, Statens legemiddelverk, Dopingtelefonen og Antidoping Norge.

Siden 2000 har Tollvesenets beslag av dopingmidler økt betydelig. Utviklingen tyder på økende misbruk av dopingmidler i ungdomsmiljøer. De fysiske, psykiske og sosiale konsekvensene av misbruk kan være svært alvorlige. Dopingbruk og særlig anabole steroider berører offentlige etater på lokalt og sentralt nivå. Eksempelvis tollvesenet, kriminalomsorgens sentrale forvaltning og lokale etater som deltar i samordningsutvalget for lokale tiltak på kommunalt nivå.

Fellestrekk ved deltakerne i nettverket er at de i sitt daglige virke kommer i direkte kontakt med dopingbelastede miljøer og miljøer der doping er et potensielt problem. Ressurspersoner har blitt invitert til enkeltvis møter.

2. Nettverkets virksomhet

Antidoping Norge har fungert som sekretariat for Nettverket, herunder innkalt til, og skrevet referat fra, møtene.

Nettverket har holdt følgende møter i perioden:

- a. 29. september 2005
- b. 24. november 2005
- c. 3. mai 2006
- d. 12. desember 2006

2.1 Belyse distribusjonskanaler for dopingmidler, herunder om distribusjon er knyttet til annen kriminalitet

Internett har blitt en handelskanal for dopingmidler. Sentralisering av posthåndtering og tollkontroll av post kan ha hatt betydning for mulighetene til å avdekke innførsel av dopingmidler. Det har vært en betydelig økning i Tollvesenets beslag av dopingmidler i 2006. Spesielt er det registrert stor økning i beslagene av dopingtabletter. Mange av beslagene blir gjort enten i postpakker fra utlandet, eller i flyfrakt. De største beslagene er gjort i kjøretøy som er stoppet i grensekontrollen. Totalt var det 600 dopingbeslag i 2006.

2.2 Belyse mulig økonomisk profitt ved kjøp og salg av dopingmidler

Eksempler fra brukermiljøene viser at fortjenesten er på linje med narkotiske midler, mens strafferammen er betydelig mildere.

2.3 Belyse brukermiljøer av dopingmidler med særlig fokus på kriminelle miljøer, narkotiske miljøer, treningssentermiljøer og idrettsmiljøer.

Det ser ut til å være en økende tendens til bruk av anabole steroider blant innsatte i norske fengsler, noe som også gjør seg utslag i beslag. Denne type misbruk kan innebære en sikkerhetsrisiko, særlig i kombinasjon med amfetamin. I 2006 ble 105 innsatte personer testet, hvorav 20 prøver var positive for hormonpreparater. Dette er en økning i forhold til 2005. Ressursene til testing er begrenset. Det gjøres flere beslag av hormonpreparater enn tidligere

I de tyngste kriminelle miljøene er misbruk av anabole steroider utbredt.

Tommy Moberg, dr. scient, fra Sverige presenterte egen forskning på sammenhengen mellom anabole steroider og en rekke grove voldsforbrytelser i Sverige.

2.4 Samordne tiltak for å bekjempe doping og fungere som diskusjonsforum for enkeltvis prosjekter/tiltak rettet mot lokalmiljøer

For to år siden økte antall voldssaker i Gjøvikregionen kraftig. Politiet satt dette i sammenheng med rykter og erfaringer om økende dopingmisbruk i byen. På bakgrunn av dette valgte politiet å satse på forebyggende antidopingarbeid. Nettverket har kommet med innspill til aktiviteter i planleggingsfasen.

Dette samarbeidet har ført til at det har blitt gjennomført flere forebyggende tiltak i kommunen, herunder undervisning for blant annet politi, fastleger, rusmiddelteam, friomsorg, barnevernet, lærere og skoleelever.

Nettverket har fokusert på at tiltakene må baseres på lokale behov og forankres hos lokale myndigheter. Nettverket har bidratt til lokal koordinering og dialog om tiltak.

Nettverket har vurdert mulighetene for å utvikle en håndbok om praktisk rettet kunnskap for personell som kommer i direkte kontakt med brukermiljøer.

Vedlegg: Mandat for nasjonalt nettverk for antidopingarbeid i Norge